

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

OSZTÁLYOZÁS

Tárgy

725.091

Hely

145

1962

Szerző: ZSOMBOR János

Cím:

244 Már nem falu,
de még nem „valódi” fővárosi kerület

Forrá

1962? 1963?

Helyszám

(Hely)

(Idő)

Új utak, sárga villamos al)

Sok a felnőtt diák

Vasárnapra elkészült Budafok főterén a Felszabadulási emlékmű: a kezén békegalambot tartó bronz nőalakot — Ungvári Lajos szobrászművész alkotását — már talapzatára helyezték.

Az új emlékmű körül, bizony, még nem fővárosias a kép. „Már nem falu, de még nem valódi fővárosi kerület” — ez a budafokiak, tétényiek véleménye lakóhelyükről, a XXII. kerületről. A megállapításban sok igazság van. A fejlődés gátja elsősorban az a súlyos örökség, amelyet a Budafokból, Budatétényből és Nagytétényből szervezett fővá-

rosi kerület a múltból hozott magával.

Milyen volt az „örökség”?

A római-kori Promontórium két évezredes romjai fölött 34 négyzetkilométer területen, szétszórtan 38 ezer ember él. A főváros szinte teljesen csatornázatlan, s általában közművesítetlen állapotban „örökölte” a kerületet, s hozzá ósdi, nedves, vagy hamar nedvesedő 150—200 éves földszintes házakat, sőt, a hegyoldalon, barlang-lakásokat is. Azóta sok történt a kerület fejlesztéséért, de ma még csak a fejlődés első, biztató eredményeiről beszélhetünk.

A kerület különösen a VII. pártkongresszus óta fejlődik

gyorsabb ütemben. A budafoki Irén utcában és a nagytétényi Bartók Béla úton már új, modern lakótelepek állnak, s most készítik elő a 400 lakásos, napközivel, gyógyszertárral, üzletekkel ellátott új állami kísérleti lakótelep építését. Ennek ellenére nyomaszto még a lakáshiány, hiszen a régi épületekből egyre több válik lakhatatlanná.

Az utóbbi négy évben 103 utcát, 1106 lakóházat kapcsoltak be a vízhálózatba. Az 1893-ban épült 500 köbméteres víztároló azonban már kicsinek bizonyul. Most tárgyalnak arról, hogy 1963—1964-ben 1500—2000 köbméteresre bővítsék.

Az úthálózat is inkább falusias még, noha a közelmúltban, 1 300 000 forint költséggel négy új út, s több mint 5000 négyzetméter járda épült. Sok még azonban a földút; négy év alatt 14 milliót költöttek karbantartásukra.

Fejlődött a közlekedés is: 5 autóbusszjárat köti össze a kerületet a főváros belterületével, s ez főleg a távoli, hegyi utcácskák lakóinak könnyítette meg az életét. Ma még HÉV jár a Móricz Zsigmond körtérről Budafokra és a két Téténybe: lassú is, drágább is, mint a fővárosi közlekedés. Ez azonban már csak év végéig tart: január 1-től, a fővárosi díjszabással, sárga villamoson utazhatnak a XXII. kerületiek.

Sokat fejlődött tehát ez a számának sorrendjében — és a városi jellegben is — utolsó kerület, de lakói remélik, hogy a következő öt éves terv már meghozza a fővároshoz méltó fejlődés lendületét is. Nem várják azonban ölbe tett kezekkel a jövőt: maguk is lelkesen dolgoznak kerületük fejlesztésén. 1958-ban még 45 ezer forint volt a társadalmi munka értéke, de a legutóbbi négy év alatt 4 300 000 forintnyi társadalmi munkát végeztek, főleg az út- és vízcsőhálózat-építésben segített a lakosság. Ezt példaadóan és lelkesen szervezi és intézi a kerületi népfrentbizottság is.

Különösen a kultúra, a művelődés területén tapasztalható nagy lendület. A 16 nagy- és közép-, valamint a sok kisüzem dolgozó közül idén mintegy 600-an iratkoztak be esti általános-, középiskolákba, technikumokba és főiskolákra. A legtöbbje az üzemek helyiségeibe kihelyezett osztályokban tanul. Ezenkívül 27 munkásakadémiát, körülbelül 1500 dolgozó látogat rendszeresen. A Béke Tsz-ben egy termelőszövetkezeti akadémia előadás-sorozata folyik. Csupán a tétényi Bányagyutacs Gyárban 7 munkásakadémiai tagozat működik, 7 különböző tantervvel. Még a gyár zenekara is akadémiára jár: zene-történetet és zeneelméletet hallgatnak. Az iskolán kívüli népművelés fellendülése azonban nehézségeket is okozott: kevés a helyiség. Az új népművelési központ, a nagytétényi művelődési otthon felépítésére még csak tervek vannak és tárgyalások folynak.

A XXII. kerület tehát sok eredménnyel várja a párt VIII. kongresszusát, s még több teendőre, a teljes „fővárosiasításra” számítva készül a kongresszus határozatainak — állami és társadalmi erők szoros összefogásával történő — végrehajtására, a kerületfejlesztési tervek teljesítésére.

Zsombor János

MÉTFŐI MÉRLEK